

TAMPERE

Kaupunkiympäristön suunnittelu
Asemakaavoitus
Kari Korte

Pvm 13.9.2019

Kaupunkiympäristön suunnittelu
Asemakaavoitus
Aulikki Graf

Lyhyt selvitys asemakaavan nro. 8686, Automiehenkadun pohjoispuolen luonnonarvoista

Selvitykset

Selvitysalueen luonnonarvoja kartoitettiin kesäkuun puolivälissä vuonna 2018. Tällöin kartoitettiin kasvillisuutta, avainbiotooppeja, linnustoa ja liito-oravatilannetta. Liito-oravatilanteen selvittämiseksi etsittiin sen jätöksiä puiden tyviltä sekä sille soveltuvia kolopuita, risupesä ja pönttöjä. Linnustosta selvitettiin muun käynnin ohella ns. päiväaktiivista lajistoa. Alueella on pientä potentiaalia ns. yölaulajalajiston olemassaololle. Kesäkuun puoliväli on muutoin vielä otollista aikaa linnuston selvittämiseen. Selvitysalueen luontoa on esitelty ja eritelty liitekartalla.

Yleistä selvitysalueesta

Selvitysalue on erittäin voimakkaasti ihmisen muokkaamaa. Yllättävää kyllä, mutta alueelta löytyy entistä peltoaluetta merkinä vanhasta maatalous-/maanviljelykulttuurista. Tällä hetkellä suurin osa alueesta on kuitenkin maanlajitys- ja varastointialuetta, joka sijoittuu Automiehenkadun varteen. Selvitysalueen halki virtaa selkeä oja (alueen pääuoma) koillisen suunnalta putkesta, keskiosien kautta luoteeseen, jossa oja menee taas putkeen. Oja reunustaa vanhaa peltoa. Luonnonalaisimmillaan alue on tämän ojan ympärillä ja paikoin peltojen ja ojan reunamilla kasvaa ihan oikeaa metsääkin jopa niin, että biotooppinsa puolesta se soveltuisi liito-oravan elinympäristöksi.

Luonnonarvoista

Merkkejä liito-oravan (*Pteromys volans*) olemassaolosta ei kuitenkaan saatu ja se onkin erittäin epätodennäköistä; selvitysalue on liian eristynyt ympäröivistä metsistä. Alueelta ei löydetty myöskään liito-oravalle soveltuvia pesäpuita. Tosin kuusten risupesien havainnointi maasta käsin on epävarmaa ja niitä saattaa olla alueella, vaikka havaintoja niistä ei tehty. Alueelta ei ole myöskään aiempia havaintoja liito-oravasta.

Maastokäynnillä havaittiin vain yhdeksän lintulajia, joten mistään linnustollisesta paratiisista ei voi puhua. Havaittu lajisto oli tavallista kulttuuriympäristöjen ja pensaikkojen lajistoa. Lajit olivat pensaskerttu (*Sylvia communis*), lehtokerttu (*Sylvia borin*), sepelkyyhky (*Columba palumbus*), västäräkki (*Motacilla alba*), talitiainen (*Parus major*), punarinta (*Erithacus rubecula*), peippo (*Fringilla coelebs*), kivitasku (*Oenanthe oenanthe*) ja mustapääkerttu (*Sylvia atricapilla*). Harvinaisin näistä on kivitasku, joka on mieltynyt myös selvitysalueella olevan kaltaisiin maanlajitys- ja kivikkoalueisiin elinympäristönsään. Kivitasku kuului edellisessä tarkastelussa silmälläpidettäviin lajeihin. Uusimmassa uhanalaistarkastelussa kivitasku on luokassa ”elinvoimainen”, mutta pensaskerttu ja västäräkki silmälläpidettäviä. Vaikka ne ovatkin vielä yleisiä, niin silmälläpidettävyys kieliikin niiden tämän hetkisestä kantojen laskun voimakkuudesta. Pensaskerttu on nimensä mukaisesti pensasmaiden laji ja västäräkki moniin erilaisiin ympäristöihin sopeutunut laji.

Selvitysalueen kaakosta virtaava ojasto muodostaa hetteikköisen suiston ennen pääuomaa. Tähän suistoon on muodostunut metsäkortekorpea. Luonnontilaisena metsäkortekorpi kuuluu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiin luontotyyppeihin. Selvitysalueen metsäkortekorpi ei ole luonnontilassaan, mutta saattaa silti ominaispiirteidensä ansiosta ylläpitää harvinaista lajistoa (hyönteistö, levät, sienet ja jäkälät). Kohde on kesälläkin kostea ja viileähkö topografiansa takia. Tampereen Hyönteistutkijain Seura ei kuitenkaan vuonna 2018 nähnyt tarvetta alueen hyönteistutkimukselle. Kohteella kasvava lajisto ilmentää ravinteisuutta ja selvitysalueen kasvistoarvot kumpuavat pääosin tästä lajistosta. Lajistoon kuuluu ravinteisten kasvuolosuhteiden vaatelaia ja harvinaisehkoja ruohovartisina kuten lehtopalsami (*Impatiens noli-tangere*) ja punakoiso (*Solanum dulcamara*). Muuta lajistoa ovat mm terttualpi (*Lysimachia thyrsiflora*), korpikaisla (*Scirpus sylvatica*), mesiangervo (*Filipendula ulmaria*) ja hiirenporras (*Athyrium filix-femina*). Harvinaisista kasvilajeista maanlajityskasojen päällä kasvaa ketotuulenlentoa (*Filago arvensis*) ja karvaskallioista (*Erigeron acer*). Nämä lajit ovat pioneirilajeja, jotka tulevat ja menevät maanmuokkauksen jälkeen paljaan maan kasvaessa umpeen muusta kasvillisuudesta.

Lopputulema

Voimakkaasti muokattuna ja eristyneenä alueena selvitysalueelta ei löydetty mitään erityisen huomattavaa tai suojeltavaa luontoarvoa. Luonnonsuojelullisen statuksen pohjalta merkittävimmät luontoarvot ovat metsäkortekorpi-luontotyyppikokonaisuus sekä linnuista silmälläpidettävät pensaskerttu ja västäräkki. Metsäkortekorven ei kuitenkaan voi katsoa olevan uhanalaisstatuksensa osoittamassa asemassa, koska se ei ole luonnontilassaan. Pensaskerttu ja västäräkki ovat tällä hetkellä vielä varsin yleisiä lajeja.

Muuten alueelta huomionarvoista on vanhaa kulttuuria edustavien peltomaiseman ja ojaston kokonaisuus metsineen, joka saattaa ominaispiirteidensä perusteella omata esimerkiksi hyönteistöllisiä arvoja.

Erikoissuunnittelija Kari Korte

**Asemaava-alueen nro 8686,
Automiehenkadun pohjoispuolen
luonnonarvot vuonna 2018.**

0 50 100 m

Selitteet

- Selvitysalue
- Suisto
- Ketotuulenlento ja karvaskallioinen
- Lnn.tilaisinta aluetta
- Vanhaa peltoa
- Maantäyttöä
- Muussa käytössä
- Ojat ja purot

